

Raadsmemo voortgang brede SPUK-Regeling voor Sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis

Datum: 26 juni 2024

Onderwerp: Voortgang brede SPUK-Regeling voor Sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouders J. de Heer-Verheij, M.H.J. Plumiers-Foeken

Mail behandelaar r.vandentop@barneveld.nl Telefoonnummer 06-11792726

Samenvatting

Via de Brede SPUK-Regeling ontvangt de gemeente sinds 2023 geld om de inzet op sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis te continueren en te versterken. Met als stip op de horizon: een gezonde generatie in 2040. Met dit memo wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering van het plan van aanpak en wordt tevens de samenhang met het Integraal Zorgakkoord (IZA) beschreven.

Doel

De raad tussentijds te informeren over de voortgang van het plan van aanpak voor de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis.

Inhoud memo

Wat is de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis (Brede SPUK-regeling)?

Een aantal rijksuitkeringen voor het stimuleren van sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis is per 2023 gebundeld in één specifieke uitkering (SPUK). De regeling bestaat uit diverse onderdelen. Een aantal onderdelen betreft de continuering van een aantal voormalige regelingen en uitkeringen vanuit het rijk, waaronder Kansrijke Start, het Sport- en Bewegakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC), en een aantal nieuwe programma's zoals valpreventie en het versterken van de sociale basis.

De stip op de horizon van deze regeling is een gezonde generatie in 2024. Er wordt ingezet op de volgende doelen:

- Terugdringen van gezondheidsachterstanden.
- Een gezonde en fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis.
- Een gezonde leefstijl.
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.

- Vitaal ouder worden.
- Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur.
- Inclusie en diversiteit in de sport vergroten.
- Sociaal veilige sport creëren.
- Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod.
- Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere.
- Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur.
- Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren*
- Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname).
- Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is.
- Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden).

* De inzet voor dit doel is in de gemeente Barneveld beperkt tot het beantwoorden van vragen rondom onderwerpen die bij deze doelstelling horen, vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties.

Plan van aanpak gemeente Barneveld

In het najaar van 2023 diende de gemeente Barneveld een [plan van aanpak](#) in bij het rijk voor alle onderdelen van de Brede SPUK-Regeling. De aanvraag werd gehonoreerd. Hierdoor krijgt de gemeente geld om de inzet op het gebied van sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis te continueren en te versterken.

Beschikbare middelen

In de periode 2023 tot en met 2025 ontvangt de gemeente jaarlijks ongeveer €950.000,-. Hiervan is circa €375.000,- voor de vervanging van rijksuitkeringen die de gemeente eerder op een andere manier kreeg (zoals de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) en Kansrijke Start). In 2026 ontvangt de gemeente circa €750.000,-. Dit bedrag is lager omdat een aantal onderdelen uit de regeling eind 2025 afloopt.

Voortgang plan van aanpak

In het [plan van aanpak](#) is beschreven met welke inspanningen de gemeente Barneveld inzet op het behalen van de gestelde doelen. Veel inspanningen worden door, of in nauwe afstemming met, lokale partners uitgevoerd. Hieronder volgt een greep uit de gerealiseerde en in uitvoering zijnde inspanningen uit dit plan van aanpak:

- De inzet voor de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) is gecontinueerd en wordt uitgevoerd door Stichting Connect. Hiervan zijn onder andere buurtsport- en cultuurcoaches en een verenigingsondersteuner aangesteld.
- In het najaar van 2023 stelde het college het nieuwe [Sport- en Beweegakkoord II](#) vast. Als onderdeel hiervan werd onder andere ingezet op:
  - Een sociaal veilige sportomgeving (onder andere via een theatervoorstelling positief coachen).
    - Passend sportaanbod voor diverse doelgroepen creëren (sportles in samenwerking met GGZ centraal, bewegegroepen voor senioren bij ODIK, buurthuis Bronveld en VVOP).
    - Het ondersteunen van verenigingen en verenigingsbestuurders (8 trainingen met in totaal circa 250 deelnemers).

Opening 'doortraproute'

Campagne 'Stoptober'

Rookvrije Avondvierdaagse

Theaterborsteling over een sociaal veilig sportoefenveld

Fittestdag Garderen

Dialogsessie Wise

Basketbalveld Lijsterhof
Gezonde Leefstijl
koord gemeente
Barneveld

Stimuleringsbudget gezonde
leefstijlakoord

- We werken aan de implementatie van vijf ketenaanpakken die benoemd zijn in de Brede SPUK-Regeling. Dit betreft de ketenaanpakken Kansrijke Start, kinderen met overgewicht, Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI), Welzijn op Recept en Valpreventie. Hiermee werd onder andere gerealiseerd:
  - Een [nieuwe werkagenda Kansrijke Start](#), die met lokale partners is opgesteld. Deze werkagenda werd onlangs door het college vastgesteld. Nieuw in de werkagenda is onder andere de inzet op het signaleren van en samenwerken rondom financiële kwetsbaarheid. Hierbij is de relatie gelegd met het in ontwikkeling zijnde programma Bestaanszekerheid.
  - Continuering van Welzijn op Recept door Welzijn Barneveld. Dit is een aanpak waarbij mensen met psychosociale klachten worden verwezen naar een welzijnscoach. De welzijnscoach gaat samen met de cliënt op zoek naar wensen, behoeften en mogelijkheden om te werken aan zijn of haar doelen. In 2023 werden er ruim 250 trajecten Welzijn op Recept afgerond.
  - Vanuit het Gezondheidshuis wordt een ketenaanpak Valpreventie geïmplementeerd met partners uit het medisch en sociaal domein. De coördinatie is belegd bij Stichting Connect. Er worden onder meer fittestdagen voor ouderen georganiseerd (bijna 300 deelnemers), waar het valrisico van senioren wordt ingeschat. Ouderen met een hoog valrisico kunnen aansluitend In Balans-training volgen (circa 20 deelnemers). Senioren met een lager valrisico, kunnen aan speciaal daarvoor ingerichte valpreventielessen lessen meedoen. Daarnaast werd onlangs de eerste 'doortraproute' gemeente Barneveld geopend. Dit is een veilige recreatieve fietsroute voor ouderen.
- Via Welzijn Barneveld worden sinds kort, met financiering uit de Brede SPUK-Regeling, dagactiviteiten voor ouderen in de kern Barneveld aangeboden. Dit is een uitbreiding van de bestaande dagactiviteiten in Voorthuizen, Kootwijkerbroek en Garderen. Bij dagactiviteiten wordt een laagdrempelige ontmoetingsplek voor ouderen geboden, waarbij onder meer wordt ingezet op het stimuleren van bewegen.
- De gemeente heeft zich aangesloten bij het landelijke actieprogramma 'Eén tegen Eenzaamheid'. Met lokale partners zetten we in het kader hiervan onder andere in op meer bekendheid van bestaande activiteiten. Ook wordt een aantal extra activiteiten in de Week tegen de Eenzaamheid in een aantal wijken uitgevoerd.
- We versterken cultuurparticipatie, onder meer door een extra subsidie voor het project 'senioren voorop' van het Schaffelaartheater, waarmee 'cultuur cafés' en diverse workshopreeksen voor senioren worden georganiseerd.
- In 2023 startte de gemeente met de aanpak WISE. Onlangs ontving de raad een [voortgangsmemo](#) over deze aanpak. Een deel van de middelen van WISE is afkomstig uit de Brede SPUK-Regeling.
- Bij de Lijsterhof werd in samenwerking met basketbalvereniging Tower Jumpers een vernieuwd basketbalveld geopend. Samen met een kunstenaar maakten buurtbewoners hier een kleurrijk geheel van. Buurtbewoners en kinderen van de omliggende scholen kunnen aansluiten bij open trainingen, gegeven door jongeren van de basketbalvereniging die hiervoor zijn getraind.
- Het Gezonde Leefstijlakoord (GLA) Barneveld werd via de Brede SPUK-Regeling gecontinueerd. Dit resulteerde onder andere in:
  - Een Rookvrije avondvierdaagse in Voorthuizen.
  - De campagne Stoptober in samenwerking met lokale huisartsen.
  - Een groot aantal organisaties dat een stimuleringsbudget ontving voor hun inzet voor een gezonde leefstijl.
  - Een netwerkbijeenkomst positieve gezondheid.
  - Tien scholen die meedoen met de Gezonde Schoolaanpak. Zij ontvangen vanuit het rijk geld en begeleiding (via de GGD) voor het versterken van hun schoolgezondheidsbeleid.
  - Acht BSO's (buitenschoolse opvang) die meedoen aan de gezonde smikkelweken. Hierbij wordt gezond en duurzaam eten onder jonge kinderen gestimuleerd.
- De pilot 'buurtgerichte aanpak Rootselaar-West' is in samenwerking met lokale partners gecontinueerd. Hiermee wordt extra ingezet op een

veerkrachtige buurt waarin elke inwoner zich gehoord, gesteund en verbonden voelt. Eind 2024 wordt de pilot geëvalueerd en wordt het vervolg bepaald.

Samenvattend zijn veel inspanningen uit het plan van aanpak gerealiseerd of in ontwikkeling. In 2023 werd niet het volledige budget besteed. Dit kwam omdat de regeling pas in de loop van 2023 werd gepubliceerd en er dus weinig tijd over was om het budget op een goede manier te besteden. Circa 12% van de middelen werd, conform de mogelijkheden die de regeling biedt, meegenomen naar 2024. Circa 0,2% van het budget kon niet worden uitgegeven of overgeheveld en vloeit terug naar het rijk.

Verbinding met het Integraal Zorgakkoord

De Brede SPUK-Regeling wordt in nauwe samenhang uitgevoerd met het Integraal Zorgakkoord (IZA). In navolging op dit landelijke IZA werd eind 2023 een [Regioplan](#) opgesteld voor de regio Gelderse Vallei. In het Regioplan zijn zowel partners uit het medisch domein als het sociaal domein en de zorgverzekeraar betrokken. Het Regioplan raakt nauw aan de doelen van de Brede SPUK-Regeling. Het gaat bijvoorbeeld over het maken van afspraken met regiogemeenten, zorgpartijen en de zorgverzekeraar over de samenwerking tussen het medisch en het sociaal domein op regionaal niveau. Een voorbeeld hiervan zijn afspraken over de vijf ketenaanpakken.

Vervolg

De komende periode worden de inspanningen uit het plan van aanpak met betrekking tot sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis gecontinueerd en geïntensiveerd. Hierbij is nadrukkelijk de aandacht voor de integrale samenhang met onder andere:

- De Hervormingsagenda Jeugd. De doelen uit de Brede SPUK-Regeling voor het bevorderen van mentale gezondheid sluiten hier nauw bij aan.
- De integrale cultuurvisie die dit najaar wordt verwacht. De doelen voor cultuurparticipatie uit de Brede SPUK-Regeling sluiten hier nauw bij aan.
- De Omgevingsvisie, waarin de ambities en aanpak voor een gezonde leefomgeving wordt beschreven.

De looptijd van de Brede SPUK-Regeling is tot en met 2026 en voor een aantal onderdelen tot en met 2025. In 2024 vindt er landelijk midterm review plaats van de regeling, waar elke gemeente aan deelneemt. Aan de hand van deze review wordt bepaald of er bijstelling van het plan van aanpak nodig is.